ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II | Warszawa, dnia 26 kwietnia 1938 r. | Nr 23

TREŚĆ:

53.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 31 marca 1928 r.

o zatwierdzeniu orzeczenia Portowej Komisji Rozjemczej z dnia 11 marca 1938 r., wydanego w sprawie rozstrzygnięcia zatargu w firmie „Paged" w Gdyni.

(Monitor Polski z dnia 13 kwietnia 1938 r. Nr 85, poz. 126).

Na podstawie art. 16 pkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robot-

ników portowych w Gdyni (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 646) oraz § 43 ust. (2) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 kwietnia 1934 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o Portowej Komisji Rozjemczej (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 520) zarządzam co następuje:

§ 1.

Zatwierdzam orzeczenie Portowej Komisji Rozjemczej z dnia 11 marca 1938 r., wydane w sprawie rozstrzygnięcia zatargu w firmie „Paged" w Gdyni.

Tekst orzeczenia podany jest poniżej.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 31.III. 1938 r.

ORZECZENIE

Portowej Komisji Rozjemczej.

Portowa Komisja Rozjemcza powołana na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 646) o pracy robotników portowych oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 kwietnia 1934 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o Portowej Komisji Rozjemczej (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 520) w sprawie zatargu w firmie „Paged" w Gdyni pomiędzy pracownikami a Zarządem tegoż Zakładu na posiedzeniach w dniu 7, 9 i 10 marca 1938 r. w składzie ustalonym zgodnie z powołanymi wyżej przepisami:

Przewodniczący: Wacław Prenier, Naczelnik Wydziału Min. Op. Społ.

Członkowie: Henryk Recław, radca prawny Urzędu Morskiego,

Mieczysław Michalski, Naczelnik Wydziału w Komisariacie Rządu m. Gdyni,

po wycofaniu się po rozprawie od udziału w Komisji ławników ze strony pracodawców a tym samym ustąpieniu ławników ze strony pracowników, przy udziale na rozprawie następujących uczestników zatargu:

1) Ze strony firmy Polskiej Agencji Drzewnej „PAGED" Sp. z o. o. pp. Stanisław Biliński, Leon Kozakowski, Kazimierz Jasicki,
2) Ze strony Związku Zawodowego Pracowników Portowych (Z. P. Z. Z.) pp. Morawski Józef, Stefan Wojtaś, Bolesław Dembicki, Jan Warchoł, Józef Stawicki, Bolesław Dembicki, Jan Warchoł, Józef Stawicki, Bolesław Czarnecki, Józef Laskowski, Kazimierz Szmytkowski,
3) Ze strony Związku Pracowników Przemysłu Transportowego (ZZP) pp. Jan Doliński, Farnciszek Wenta,
4) Ze strony Związku Zawodowego Transportowców Rz. P. pp. Bolesław Młyński, Franciszek Bahl,

po przesłuchaniu głosów stron, przeprowadzeniu rozprawy, zbadaniu przedstawionego przez strony materiału, rozważeniu istoty zatargu przy uwzględnieniu warunków gospodarczych i społecznych niezbędnych dla rozwoju portu w Gdyni a w szczególności:

że zagadnienie płac robotniczych nie może być traktowane w oderwaniu od ogólnych warunków gospodarczych,

że stawki płac robotników portowych zatrudnionych przy drzewie nie są jednakowe ze stawkami płac innych kategorii robotników portowych i przyrównanie ich do płac ogólnych odbiegałoby od stosowanego dotychczas zwyczaju,

że stosowane dotychczas w Gdyni płace robotników portowych drzewnych były wyższe od płac stosowanych w sąsiednim porcie i stanowiącym właściwie jeden kompleks gospodarczy,

że podwyższenie stawek płac powiększyłoby jeszcze bardziej istniejącą różnicę na niekorzyść portu gdyńskiego i mo-

głoby w swych skutkach przyczynić się do stopniowego zmniejszenia przeładunków w tej gałęzi w Gdyni a tym samym do zmniejszenia się bądź stanu zatrudnienia, bądź efektywnych zarobków ogółu pracowników,

że nie wdając się w szczegółową analizę przyczyn stwierdzić należy znaczne zmniejszenie się przeładunku drzewa w Gdyni w 1937 r. w stosunku do 1936 r. i że spowodowało to również zmniejszenie się zarówno ilości pracowników jak też ilości przepracowanych godzin oraz ogólnej sumy zarobków przy przeładunku drzewa,

że z drugiej strony przeciętny dzienny zarobek robotnika portowego w drzewie nie różni się od dziennego zarobku robotnika portowego zatrudnionego przy innych przeładunkach, gdyż w razie istnienia dużych różnic na niekorzyść robotnika drzewnego Komisja Rozjemcza byłaby zmuszona sprawę tę wyregulować,

że drobna podwyżka stawki, dokonana w końcu 1937 r. dla ogółu robotników portowych była umotywowana dążeniem do przyrównania płac robotniczych w stosunku do najbliższego portu, stanowiącego jeden kompleks gospodarczy, co w stosunku do robotników drzewnych nie może mieć zastosowania, gdyż płace te są wyższe w Gdyni,

że w stosunku do stosowania pracy akordowej Portowa Komisja Rozjemcza uznając tę zasadę nie uważa za wskazane określać poszczególnych stawek akordowych, a jedynie za słuszne uznaje ustalenie zasady podwyżki płacy przy pracy akordowej w stosunku do płacy dniówkowej, uzasadniając to zwiększonym wysiłkiem pracownika, przy czym Portowa Komisja Rozjemcza uważa, że przy niezmienionej stawce dniówkowej istniejące dotychczas stawki akordowe powinny pozostać bez zmiany,

że inne ogólne warunki pracy robotników portowych drzewnych mogą być w zasadzie przystosowane do warunków pracy ogółu robotników portowych,

Portowa Komisja Rozjemcza

orzeka:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje firmę „Paged" oraz robotników portowych przy wszelkich pracach przeładunku drze-

wa na placach i składach portowych znajdujących się w obrębie portu.

§ 2.

Robotnikiem portowym jest robotnik, zatrudniony przy przeładunku portowym uznany za robotnika portowego przez Komisję Kwalifikacyjną i zarejestrowany w Biurze Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni.

§ 3.

Czas pracy.

Czas pracy robotników portowych normuje art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 646).

§ 4.

Robotnikom portowym, zatrudnionym przy pracach przeładunkowych, nieobjętych stawkami akordowymi, przysługuje po przepracowaniu 4 godzin płatna 20 minutowa jednorazowa przerwa wypoczynkowa. W wyjątkowym wypadku potrzeby zakończenia przeładunku statku względnie rozładowania lub naładowania podstawionych wagonów przerwa może być opóźniona najwyżej o 40 minut.

Robotnicy portowi, którzy przepracują pół zmiany, nie korzystają z płatnej przerwy wypoczynkowej.

§ 5.

Płaca.

Stawkę płacy robotnika zatrudnionego przy przeładunku drzewa w porcie ustala się na 0,93 zł za godzinę. Każdą rozpoczętą godzinę pracy po przepracowaniu pół dniówki uważa się jako pełną godzinę pracy.

Przy pracach przeładunku drzewa na nabrzeżu basenu Marszałka Piłsudskiego i nabrzeżu francuskim obowiązują stawki ogólne dla robotników portowych ustalone orzeczeniem Portowej Komisji Rozjemczej z dnia 5 listopada 1937 r.

§ 6.

Praca akordowa.

Przy stosowaniu pracy akordowej stawki płacy winny być tak obliczone, aby ogólny zarobek był co najmniej o 25% wyższy od płacy robotnika dniówkowego, przy czym system pracy akordowej dopuszczalny jest przy przeładunku wszelkich materiałów drzewnych.

§ 7.

Dodatki do płacy przy pracy akordowej.

Jeżeli przeładunek od miejsca wyładunku do miejsca sztaplowania wynosi więcej niż 25 metrów, robotnikom przysługuje dodatek 10 groszy za każde 10 metrów odległości do stawki zasadniczej od każdego metra sześciennego przeładunku.

Jeżeli przy wyładunku znajdują się w wagonie mieszane wymiary materiału, to robotnicy otrzymują 10 groszowy dodatek za przeładunek każdego metra sześciennego materiału.

Przy sortowaniu materiału przysługuje 10 groszowy dodatek od każdego metra sześciennego.

§ 8.

Praca w godzinach nadliczbowych.

Praca w godzinach nadliczbowych stosowana w granicach unormowanych przez art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni jest wynagradzana za pierwsze dwie godziny dodatkiem w wysokości 25%, za następne godziny dodatkiem w wysokości 50% do płac określonych w §§ 5, 6, 7 niniejszego orzeczenia.

§ 9.

Praca w niedziele i święta.

Za pracę w niedziele i święta wypłaca się do stawek określonych §§ 5, 6, 7 dodatek w wysokości 50%.

Za pracę w dniach Nowego Roku, 3-go Maja oraz pierwsze święto Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy, Zielonych Świątek oraz w dzień wigilijny 24 grudnia od godziny 15-ej przysługuje dodatek 100% do płac przewidzianych w §§ 5, 6, 7 niniejszego orzeczenia.

Za pracę w niedzielę i święta w godzinach nadliczbowych do stawek wymienionych dopłaca się dodatek w wysokości 25% za pierwsze dwie godziny i 50% za następne godziny.

Dodatki za niedziele i święta oblicza się od godz. 23-ej dnia poprzedzającego dzień świąteczny do godziny 23-ej dnia świątecznego.

§ 10.

Urlopy.

Każdy robotnik zatrudniony przy przeładunku drzewa w porcie otrzymuje płatny urlop wypoczynkowy, zgodnie z §§ 7 i 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 646), z tym zastrzeżeniem, iż prawo do urlopu nabywają robotnicy po przepracowaniu 150 dniówek w roku kalendarzowym.

§ 11.

Poszkodowanie przy pracy.

Robotnik, który stracił częściowo zdolność do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku lub starości przy przeładunku drzewa w firmie „PAGED", ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi kandydatami do otrzymania pracy, o ile będzie mógł spełniać przyjęte na siebie obowiązki.

§ 12.

Stosunek do związków i delegacji.

Przedstawiciele związków zawodowych mają prawo interwencji wobec pracodawców lub ich zastępców w każdej chwili osobiście lub pisemnie.

Pracodawcy nie będą stawiali przeszkód w zwalnianiu delegatów robotniczych na zebrania z pracodawcami w spra-

wie omawiania warunków pracy i płacy, z tego powodu i za czas, w którym delegaci robotników znajdować się będą na zebraniu, nie będą czynione żadne potrącenia z ich zarobku.

§ 13.

Stosunek wzajemny.

Pracodawców oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie robotników, robotników obowiązuje grzeczność wobec pracodawców lub ich zastępców i sumienne wykonywanie obowiązków.

§ 14.

Postanowienia ogólne.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotnika, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają z mocy prawa zastąpieniu przez postanowienia niniejszego orzeczenia, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 15.

Termin.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 10 marca 1938 r. do 31 października 1939 r. O ile na jeden miesiąc przed terminem wygaśnięcia orzeczenia którykolwiek z uczestników nie dokona wypowiedzenia, warunki pracy i płacy określone orzeczeniem zostają przedłużone na rok następny.

Gdynia, dnia 11 marca 1938 r.

Przewodniczący
Portowej Komisji Rozjemczej:

(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

Przedstawiciel Urzędu Morskiego:

(—) *H. Recław*
Radca Prawny

Przedstawiciel Komisariatu Rządu:

(—) *M. Michalski*
Naczelnik Wydziału

54.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 kwietnia 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 25 lutego 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw ekspedycyjnych i przewozowych na obszarze miasta Poznania.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Poznaniu w dniu 25 lutego 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw ekspedycyjnych i przewozowych na obszarze miasta Poznania.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 marca 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 17, poz. 36).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 98233. 19.IV.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 20 gr.**